

BOSNALIJEK D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja
je završila 31. decembra 2018.
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9 – 45

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Bosnalijek d.d. Sarajevo ("Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolažati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave,

Nedim Uzunović, Direktor
Bosnalijek d.d.
Jukićeva 53
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

14. maj 2019. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosnalijek d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Bosnalijek d.d. Sarajevo (Društvo) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembar 2018., te izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na 31. decembar 2018. i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje za 2018. godinu se sastoje od prihoda prodaje robe i proizvoda u zemlji i inostranstvu. Prihod je jedna od važnijih mjera kojom se ocjenjuje uspješnost poslovanja društva.

Postoji rizik da su prihodi precijenjeni.

Kao što je prikazano u Napomeni 2. Pregled temeljnih računovodstvenih politika, Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga priznaju se umanjeni za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global”, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee”) i mrežu nječovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina”, subjekti povezani pod krovnom firmom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim davaljeljima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvačaju usluge revizije, porezne usluge, konsultantske usluge, usluge finansijskog savjetovanja i pravne usluge koje pruža više od 60 domaćih i inozemnih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola i kao i primjenu različitih supstantivnih i analitičkih postupaka koji su kako slijedi:

- Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola identificiranih kao značajne za naše dokazne postupke u procesu testiranja prihoda.
- Dokaznim postupcima koje smo primijenili, ocijenili smo da su prihodi koji su evidentirani stvarno nastali.
- Ispitivanjem u sklopu dokaznih postupaka ocijenili smo da su kupcima odobreni jedino ugovoreni popusti i količinski rabati.

Odgovornost Uprave i Nadzornog Odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni Odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenošto korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvjestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Adna Valjevac.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o. Sarajevo

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

14. maj 2019. godine

Adna Valjevac, ovlašteni revizor

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	Napomene	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	6	162.815	153.656
Prodajni, administrativni i opšti troškovi	7	(125.277)	(120.032)
Ostali operativni prihodi	8	1.668	4.255
Ostali operativni rashodi	9	(19.403)	(21.626)
Finansijski prihodi		505	534
Finansijski rashodi	10	(1.138)	(1.055)
Kursne razlike, neto		(4.159)	(2.531)
Dobit prije oporezivanja		15.011	13.201
Porez na dobit	11	(2.046)	(3.455)
NETO DOBIT		12.965	9.746
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>		-	-
UKUPNA SVEOBUHVATNA DOBIT		12.965	9.746
Osnovna zarada po dionicima (u KM)	12	1,47	1,25

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Izvještaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

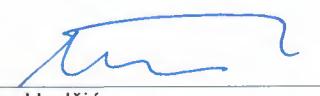
	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	135.604	97.414
Nematerijalna imovina	14	31.017	23.552
Ulaganja u pridružena društva	15	3.751	3.751
Ulaganja u zavisna društva	16	3.486	946
Depoziti	17	1.672	1.670
		175.530	127.333
Kratkoročna imovina			
Odgođena porezna imovina	11	763	1.081
Date pozajmice	18	7.854	6.831
Zalihe	19	25.706	24.156
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	86.440	77.665
Ostala imovina	21	1.847	1.086
Novac i novčani ekvivalenti	22	9.542	8.678
		132.152	119.497
UKUPNA IMOVINA			
		307.682	246.830
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	90.377	88.300
Vlastite dionice		(350)	(187)
Dionička premija		8.545	8.542
Rezerve		45.821	45.821
Zadržana dobit		33.953	27.714
		178.346	170.190
Dugoročne obaveze			
Obaveze po kreditima	24	36.936	-
Obaveze po finansijskom najmu	25	416	168
Rezervisanja	28	22.088	16.971
		59.440	17.139
Kratkoročne obaveze			
Obaveze po kreditima	24	33.596	21.220
Obaveze po finansijskom najmu	25	220	94
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	26	25.746	26.115
Obračunati troškovi	27	9.474	10.793
Rezervisanja	28	860	557
Obaveza za porez na dobit		-	722
		69.896	59.501
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE			
		307.682	246.830

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Društva dana 14. maja 2019. godine:

Nedim Ozunović
Direktor

Adnan Hadžić
Izvršni direktor za finansije

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2016.	78.300	(991)	6.548	45.821	23.181	152.859
Neto dobit	-	-	-	-	9.746	9.746
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>9.746</i>	<i>9.746</i>
Dokapitalizacija	10.000	-	2.000	-	-	12.000
Trezorske dionice	-	804	(6)	-	(798)	-
Objavljene dividende	-	-	-	-	(4.415)	(4.415)
Stanje 31. decembra 2017.	88.300	(187)	8.542	45.821	27.714	170.190
Uticaj prve primjene MSFI 9 – 1. januar 2018. (Napomena 3.2)	-	-	-	-	(246)	(246)
Novo stanje na 1. januar 2018.	88.300	(187)	8.542	45.821	27.468	169.944
Neto dobit	-	-	-	-	12.965	12.965
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12.965</i>	<i>12.965</i>
Preraspodjela dobiti prethodnog perioda	2.077	-	-	-	(2.077)	-
Trezorske dionice	-	(163)	3	-	188	28
Objavljene dividende	-	-	-	-	(4.591)	(4.591)
Stanje 31. decembra 2018.	90.377	(350)	8.545	45.821	33.953	178.346

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Izvještaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	15.011	13.201
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	8.108	8.025
Amortizacija nematerijalne imovine	1.294	970
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, neto	(19)	(29)
Povećanje umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja i datih kredita, neto	11.192	15.000
Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova	195	346
Otpis zastarjelih i neiskorištenih zaliha sirovina i materijala	109	91
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	855	602
Povećanje / (smanjenje) rezervisanja	5.428	(378)
Otpuštanje obračunatih troškova	(1.319)	(492)
Prihod od kamate priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(477)	(534)
Rashodi od kamate priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	1.138	1.055
<i>Novčani tokovi prije promjene u imovini i obavezama:</i>		
Povećanje zaliha	41.515	37.857
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(2.707)	(3.990)
(Povećanje) / smanjenje ostale imovine	(20.213)	(22.150)
Povećanje obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama	(761)	370
<i>Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti</i>	15.272	3.188
Plaćena kamata	33.106	15.275
Plaćeni porez na dobit	(1.038)	(987)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	29.618	10.833
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(63.961)	(16.981)
Nabavka nematerijalne imovine	(8.786)	(5.126)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	84	374
(Date) / vraćene pozajmice	(1.023)	2.178
Ulaganje u zavisna društva	(2.540)	(112)
Ulaganje u pridružena društva	-	(3.750)
(Povećanje) / smanjenje depozita	(2)	419
Primljene kamate	505	534
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima	(75.723)	(22.464)
Finansijske aktivnosti		
Povećanje kapitala	-	12.000
Isplaćene dividende	(2.616)	(2.000)
Povlačenje / (otplate) po aranžmanima finansijskog najma	374	(271)
Povlačenje / (otplate) dugoročnih uzetih kredita, neto	36.936	(4.816)
Prilivi po osnovu kratkoročnih uzetih kredita, neto	12.275	4.849
Neto novac ostvaren u finansijskim aktivnostima	46.969	9.762
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta	864	(1.869)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	8.678	10.547
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	9.542	8.678

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

1. OPŠTI PODACI

Bosnalijek d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Jukićeva 53, 71000 Sarajevo. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i veleprodaja lijekova, veterinarskih medicinskih proizvoda, dezinficijensa i sličnih proizvoda.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo je zapošljavalo 720 radnika (31. decembar 2017.: 681 radnika).

Tijela Društva

Nadzorni odbor

Edin Dizdar	Predsjednik
Nedim Rizvanović	Član
Vedad Tuzović	Član
Bernadin Alagić	Član
Mirna Sijerčić	Član

Uprava

Nedim Uzunović	Direktor
Hadžić Adnan	Izvršni direktor za finansije
Mirela Spahić	Izvršni direktor za operacije
Kešo Admir	v.d. Izvršnog direktora za marketing i prodaju – do 30. januara 2018. godine, funkcija prestala postojati 30. januara 2018. godine na osnovu odluke Nadzornog odbora broj 237/18
Razija Peco	v.d. Izvršni direktor za administraciju – do 30. januara 2018. godine, funkcija prestala postojati 30. januara 2018. godine na osnovu odluke Nadzornog odbora broj 237/18

Odbor za reviziju

Haris Jahić	Predsjednik
Belma Ahmagić	Član
Edis Boloban	Član – od 20. juna 2018. godine

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 83/09) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 81/06) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerena, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerena. Fer vrijednost za mjerjenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerjenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivo 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerena; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM). Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju, a u skladu sa MSFI 15.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem koji je u djelokrugu ovog Standarda samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

- (a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obveze;
- (b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;
- (c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;
- (d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i
- (e) subjekt će vjerojatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robe ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerojatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga, priznaju se umanjeni za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvativi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Najmovi

MSFI 16 „Najmovi“ zamjenjuje MRS 17 „Najmovi“, kao i sva povezana tumačenja. MSFI 16 stupa na snagu za Društvo od 1. februara 2019. godine.

MSFI 16 utvrđuje principe za priznavanje, mjerjenje, prezentiranje i objavljivanje najmova. Prema MSFI 16, najmoprinci moraju evidentirati sve najmove u okviru jedinstvenog modela sličnog računovodstvu finansijskih najmova u MRS-u 17. Najmoprinci će priznati obavezu za neto sadašnju vrijednost plaćanja najma i imovine za pravo korištenja predmetne imovine tokom trajanja najma. Isto tako, promijenit će se i priroda troškova vezanih za navedene najmove, budući da MSFI 16 zamjenjuje linearne troškove operativnog najma za troškove koji proizilaze iz amortizacije priznate imovine i trošak kamate povezane s obavezom.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Najmoprimac može odlučiti da ne primjenjuje opće kriterije MSFI 16 na kratkoročne najmove i najmove čija se temeljna imovina smatra niskom vrijednošću. Društvo će primjeniti izuzeće samo za najmove čija se temeljna imovina smatra niskom vrijednošću.

Primjena MSFI 16 zahtijeva značajne prosudbe u vezi s određenim ključnim procjenama, kao što su određivanje trajanja najma i diskontna stopa.

Da bi se odredio rok trajanja najma, potrebno je procijeniti je li najmoprimac razumno siguran da će iskoristiti opciju produženja najma ili da neće iskoristiti mogućnost raskida ugovora o najmu. Društvo će odrediti rok trajanja najma kao neopoziv period najma plus one jednostrane opcije za proširenja nad kojima postoji razumna izvjesnost izvršenja, za koje se razmatraju sljedeći aspekti:

- Troškovi vezani uz raskid ugovora,
- Važnost sredstva pod najmom za poslovanje Društva,
- Uslovi koji moraju biti ispunjeni kako bi se opcije mogle koristiti ili ne,
- Historijsko iskustvo i poslovni planovi koje je odobrila uprava Grupe kojoj Društvo pripada.

Sadašnja vrijednost obaveze za najam određuje se primjenom kamatne stope koja je implicitna u najmu, a ako se to ne može lako utvrditi, najmoprimac će koristiti svoju inkrementalnu stopu zaduživanja. S obzirom na poteškoće u određivanju implicitne kamatne stope svakog najma, Društvo će koristiti svoju inkrementalnu stopu zaduživanja po rokovima i valutu.

S druge strane, MSFI 16 dopušta njegovu primjenu kroz dvije različite tranzicijske metode, retrospektivni pristup za svaki predstavljeni uporedni period ili, retrospektivni pristup s kumulativnim učinkom početne primjene standarda priznat kao usklađenje početnih stanja zadržane dobiti na datum početne primjene. Društvo je odlučilo usvojiti ovu drugu tranzicijsku metodu, stoga će priznati kumulativni efekt početne primjene kao usklađenje s rezervama od 1. februara 2019. godine, te neće prepravljati uporedne informacije.

Ta prelazna metoda dopušta, zauzvrat, retroaktivno vrednovanje imovine kao da se standard primjenjivao od početka najma ili za iznos jednak obavezama prilagođenim za unaprijed plaćena ili obračunata plaćanja.

Osim toga, Društvo će primjeniti neka od pojednostavljenja vezanih uz prihvaćenu prelaznu metodu. Najrelevantniji su:

- isključenje početnih direktnih troškova mjerjenja imovine s pravom korištenja na dan prelaza;
- primjenu jedinstvene diskontne stope za svaki portfolij sličnih najmova, po trajanju i valuti;
- određivanje trajanja najma zakupa pomoću naknadnog uvida;
- nepreispitivanje umanjenja vrijednosti na datum tranzicije.

Ove obaveze i drugi ugovori koje je sklopilo Društvo ispunjavaju definiciju najma prema MSFI 16 i zahtijevaju priznavanje imovine za pravo korištenja i odgovarajuće obavezu. Iz dosadašnje analize Društvo procjenjuje da će 1. februara 2019. godine priznati obavezu najma u iznosu 904 hiljade KM.

Društvo je u vrlo naprednoj fazi implementacije novih računovodstvenih kriterija, međutim, efekti od 1. februara 2019. godine mogli bi biti neznatno različiti zbog potrebnih procjena, velikog broja pogodjenih ugovora, te da je Društvo je u procesu testiranja novih IT sistema. Nove računovodstvene politike neće biti konačne sve dok Društvo ne predstavi prve finansijske izvještaje nakon datuma stupanja na snagu MSFI 16.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najmova terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama (KM) početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom važećeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenih, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalm nivou. Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom i internim pravilnikom o radu, Društvo je obavezno isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno 3 prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu koji prethodi datumu penzionisanja, prema posljednjim podacima objavljenim iz Zavoda za statistiku FBiH. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim zaposlenima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini.

Društvo knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u trenutku njihovog dospijeća.

Sporazumi o plaćanju temeljenom na dionicama

Društvo dodjeljuje dionice zaposlenima u skladu sa lokalnim propisima. Fer vrijednost obaveza prema zaposlenima u odnosu na dodijeljene dionice koje će se podmiriti u gotovini je priznata kao trošak zaposlenih zajedno sa povećanjem obaveza tokom perioda kada je zaposlenik bezuvjetno stekao pravo na isplatu dividende. Obaveza se ponovo preispituje na datum izvještajnog perioda i na datum izvršenja. Promjene u fer vrijednosti obaveza su priznate kao trošak zaposlenih u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilanske obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobiti biti raspoloživa.

Knjigovodstveni iznos odgođenog poreskog sredstva procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreskog sredstva. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste poreske vlasti i ako Društvo može i ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklassificiraju na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

	Procijenjeni vijek upotrebe	Stopa
Zgrade	7 do 33 godina	3% - 14,3%
Postrojenja, oprema i software	3 do 15 godina	6,7% - 33,3%

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Umanjenje

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadičnog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadičnog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

U izračunu amortizacije se koristi slijedeći vijek upotrebe:

Kapitalizirani razvoj	5 godina
Patenti	5 godina
Zaštitni znakovi	5 godina
Licence	5 godina

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nematerijalne imovine iskazuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Društva. Društvo kontrolu nad zavisnim društvom zasniva kada je izložena promjenjivim prinosima, ili ima pravo na iste, po osnovu sudjelovanja u subjektu i mogućnostima da utiče na te prinose posredstvom moći nad zavisnim društvom.

Ulaganja u zavisna društva su u ovim finansijskim izvještajima prikazana po trošku stjecanja, umanjena za umanjenje vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući i neuspostavljeni subjekt kao što je partnerstvo, u kojem Društvo ima značajan uticaj, ali koji nije ni zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva su u ovim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjenje vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospijećem do tri mjeseca.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu robe i direktnе troškove rada i sve režijske / indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 (MSFI 9).

MSFI 9 Finansijski instrumenti (MSFI 9) je razvio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kako bi zamijenio MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje (MRS 39).

Ključne razlike između MSFI-ja 9 i MRS-a 39 sažete su u nastavku:

Klasifikacija i mjerjenje finansijske imovine

Klasifikacija i mjerjenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerjenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija i mjerjenje finansijske imovine (nastavak)

To je dovelo do:

Ukidanja kategorija „drži se do dospijeća“, „zajmovi i potraživanja“ i „raspoloživo za prodaju“. Umjesto toga, MSFI 9 uvodi dvije kategorije: „amortizovani trošak“ i „fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“ da upotpuni „fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

Ukidanja zahtjeva za odvojenim obračunavanjem ugrađenih derivativa u finansijskoj imovini. Međutim, koncept ugrađenih derivativa financijskih instrumenata je zadržan za finansijske obaveze i za nefinansijsku imovinu.

Uklanjanje ograničenog izuzetka za mjerjenje nekotiranih vlasničkih ulaganja po trošku, a ne po fer vrijednosti, u rijetkim slučajevima u kojima je raspon razumnih mjerena fer vrijednosti značajan i vjerovatnosti različitih procjena ne mogu se razumno procijeniti.

Na snazi od 1. januara 2018. godine, u skladu s MSFI 9, zajmovi i potraživanja se grupišu u skupine kreditnog rizika. Za ove grupe rizika izračunava se stopa neispunjavanja obaveza (default), koja se zasniva na historijskim vrijednostima za te rizične skupine.

Zajmovi, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mogu se pripisati poslovnom modelu „držanje za naplatu“, budući da se imovina drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Kao rezultat toga, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mjere se po amortizovanom trošku.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja obično ne sadrže materijalne komponente financiranja jer takva imovina najčešće dospijeva u kratkom roku. Dakle, potraživanja se sastoje samo od jednog novčanog toka, tj. plaćanje glavnice, budući da je komponenta kamatne stope nula. Kao rezultat toga, potraživanja zadovoljavaju kriterij karakteristika ugovornog novčanog toka.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja raspoređuju se na različite skupine kreditnog rizika, budući da se struktura kupaca međusobno razlikuje na osnovu poslovnih aktivnosti ili se može alocirati na različita geografska tržišta (Napomena 5.).

Klasifikacija i mjerjenje finansijskih obaveza

Zahtjevi MRS-a 39 uglavnom su nepromijenjeni, pri čemu se instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a većina ostalih se mjeri po amortizovanom trošku. Međutim, u ključnoj promjeni za one finansijske obaveze označene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, MSFI 9 uvodi zahtjev da se većina promjena u fer vrijednosti koje se odnose na kreditni rizik subjekta priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne u bilansu uspjeha.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Umanjenje vrijednosti prema MSFI 9 postavlja novi model umanjenja vrijednosti zasnovan na „očekivanom gubitku“ koji zamjenjuje model nastalog gubitka u MRS-u 39 i primjenjuje se na:

- Finansijsku imovinu koja se mjeri po amortizovanom trošku;
- Dužnička ulaganja koja se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit; i
- Određene preuzete kreditne obaveze i ugovore o finansijskim garancijama.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će sada uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Za potraživanja od kupaca i druge ugovore o imovini koji ne sadrže značajnu finansijsku komponentu primjenjuje se pojednostavljeni pristup. Pojednostavljenim pristupom izračunavaju se očekivani kreditni gubici tokom vijeka trajanja.

Izračun očekivanih kreditnih gubitaka prema pojednostavljenom pristupu provodi se primjenom sljedećih koraka:

- Kategorizacija potraživanja na grupe koje imaju sličan procijenjeni rizik,
- Određivanje perioda za koji se prikupljaju istorijski podaci o postocima kreditnih gubitaka,
- Određivanje historijskih podataka o postocima kreditnih gubitaka po kategorijama i danima prekoračenja plaćanja,
- Uvažavanje makro-ekonomskih faktora i drugih posebnih okolnosti koji utiču na procjenu očekivanih kreditnih gubitaka i prilagođavanje procjene,
- Izračun očekivanih kreditnih gubitaka primjenom procijenjenih stopa.

Prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka Društvo procjenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od trenutka kada je finansijska imovina nastala.

Kod finansijske imovine za koju je procijenjeno da nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika primjenjuje se sljedeći izračun:

- očekivani kreditni gubici u periodu od 12 mjeseci,
- prihod od kamata se računa na bruto knjigovodstvenu vrijednost (vrijednost bez smanjenja umanjenja vrijednosti).

Kod finansijske imovine za koju je procijenjeno da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika ali ne postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti primjenjuje se sljedeći izračun:

- očekivani kreditni gubici za vrijeme vijeka trajanja imovine,
- prihod od kamata se računa na bruto knjigovodstvenu vrijednost (vrijednost bez smanjenja umanjenja vrijednosti).

Kod finansijske imovine za koju postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti primjenjuje se sljedeći izračun:

- očekivani kreditni gubici za vrijeme vijeka trajanja imovine,
- prihod od kamata se računa na neto knjigovodstvenu vrijednost (vrijednost sa smanjenjem za umanjenje vrijednosti).

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obvezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu. Društvo je u procesu primjene navedenog standarda.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Trezorske dionice

Kada Društvo kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve se formiraju izdvajanjem najmanje 10% ostvarene dobiti, iskazane u godišnjem izvještaju, sve dok ne dosegnu minimalan iznos od 25% dioničkog kapitala Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

3.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva, izuzev efekta MSFI-ja 9, koji je objavljen u Napomeni 3.

MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ – uspostavlja model od pet koraka koji se primjenjuje na prihod od ugovora s klijenta, s ograničenim iznimkama. Na temelju provedene analize nije otkriven značajniji utjecaj usvajanjem MSFI-ja 15 u trenutnim ekonomskim i finansijskim volumenima na finansijske izvještaje Društva.

3.2 Primjena MSFI 9

Društvo je usvojilo Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“) s datumom prelaska 1. januara 2018. godine, što je rezultiralo promjenama u računovodstvenim politikama i usklađenjima iznosa prethodno prikazanim u finansijskim izvještajima. Društvo nije koristilo ranu primjenu navedenog standarda.

Kao što je zabranjeno prelaznim mjerama MSFI 9, Društvo nije izmijenilo usporedne iznose. Na datum prelaska, sva usklađivanja neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i obaveza su priznata u početnom stanju kroz zadržanu dobit i ostale rezerve u tekućem periodu.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

3.2 Primjena MSFI 9 (nastavak)

Društvo je priznalo početni efekat primjene standarda MSFI 9 "Finansijski instrumenti" kroz smanjenje zadržane dobiti u iznosu 246 hiljada KM, te smanjenje potraživanja od kupaca u iznosu 246 hiljada KM.

Efekti primjene standarda MSFI 9 "Finansijski instrumenti" na 1. januar 2018. godine u dijelu klasifikacije i mjerena finansijskih instrumenata su prikazani u nastavku:

	MRS 39		MSFI 9			Ukupno	Efekat promjene
	Amortizovani trošak	Amortizovani trošak	Fer vrijednost kroz bilans uspjeha (FVPL)	Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	8.678	8.678	-	-	-	8.678	-
Depoziti	1.670	1.670	-	-	-	1.670	-
Potraživanja za kredite od povezanih strana (Ispravka vrijednosti potraživanja za date kredite)	7.854	7.854	-	-	-	7.854	-
	50	50	-	-	-	50	-
Potraživanja od kupaca (Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca) (Napomena 20.)	57.352	57.352	-	-	-	57.352	-
	(12.411)	(12.991)	-	(246)	(12.657)	(246)	
Ukupno	63.193	62.613	-	(246)	62.947	(246)	

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

3.3 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvješća, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. godine i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog razdoblja),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke preplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana finansijska izvješća“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvješća“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz oticanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznem tretmanu“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

Društvo je izabralo da ne usvoje ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

MSFI 16: „Najmovi“ – utvrđuje načela za priznavanje, mjerjenje, prezentiranje i objavljivanje najmova za obje strane ugovor, tj. kupac („najmoprimac“) i dobavljač („najmodavac“). Standard zahtijeva da najmoprimci obračunavaju sve najmove u okviru jedinstvenog bilančnog modela na sličan način kao i finansiranje najmova u skladu s MRS-om 17, uz određene iznimke. Računovodstvo najmodavca ostaje uglavnom nepromijenjeno. Prema provedenoj procjeni, Društvo ocjenjuje efekt uknjižbe sredstava i obaveza u vrijednosti od 904 hiljade KM.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 2., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 2., Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezervisanje za sudske sporove je najbolja procjena naknade potrebne za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, kada je veća vjerovatnost da će se obaveze izmiriti nego da neće.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjuva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti ispravke vrijednosti za sumnjuva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine prilikom odlaska u penziju zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korištenjem brojnih pretpostavki. Promjene u ovim pretpostavkama mogu imati uticaja na knjigovodstvenu vrijednost obaveza.

Pretpostavke korištene pri određivanju iznosa neto rashoda (prihoda) za otpremnine prilikom odlaska u penziju, uključuju diskontnu stopu. Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine (2018.: 3,64% i 2017.: 5,105%), što predstavlja kamatnu stopu koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u razmatranje kamatne stope za dugoročne depozite kod banaka. Ostale ključne pretpostavke za otpremnine prilikom odlaska u penziju se djelimično baziraju na postojećim tržišnim uslovima.

Priznavanje prihoda i rabata

Društvo je napravilo rezervisanja za finansijske i ostale rabate. Ova rezervisanja se baziraju na analizi obaveza po ugovoru, istorijskog trgovackog i upravljačkog iskustva. Uprava je mišljenja da su rezervisanja za finansijske i ostale rabate primjerena na temelju raspoloživih informacija.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova

Uprava Društva priznala je umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova na bazi procjene njihove iskoristivosti, kao i starosnoj strukturi zaliha. Društvo je izvršilo umanjenje vrijednosti rezervnih dijelova po stopama kako slijedi:

- umanjenje 25% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 2 godine,
- umanjenje 50% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 3 godine,
- umanjenje 75% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 4 godine,
- umanjenje 100% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 5 godina.

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Društvo posluje u četiri osnovna geografska segmenta:

- Bosna i Hercegovina;
- Regija Adriatic;
- Regija Euroazija;
- Srednji Istok i Afrika.

Za potrebe upravljanja, Društvo je trenutno organizovano u gore navedena geografska područja, te su ta područja osnova po kojoj Društvo izvještava o svojim primarnim segmentima.

Prihodi Društva od vanjskih kupaca i međusegmentni prihodi, kao i izvještaji o finansijskom položaju prema geografskoj lokaciji koji predstavlja izvještajne segmente se nalaze detaljno u nastavku:

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2018. po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Ukupni prihodi	37.769	12.988	106.202	5.856	162.815
	37.769	12.988	106.202	5.856	162.815

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Dugoročna imovina	173.882	1.153	495	-	175.530
Kratkoročna imovina	75.953	4.423	48.658	3.118	132.152
Ukupna imovina	249.835	5.576	49.153	3.118	307.682
Ukupne obaveze	125.586	238	3.512	-	129.336
Neto imovina po segmentima	124.249	5.338	45.641	3.118	178.346

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2017. po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Ukupni prihodi	46.587	12.135	94.812	122	153.656
	46.587	12.135	94.812	122	153.656

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Dugoročna imovina	125.727	945	661	-	127.333
Kratkoročna imovina	62.942	7.169	49.352	34	119.497
Ukupna imovina	188.669	8.114	50.013	34	246.830
Ukupne obaveze	76.614	26	-	-	76.640
Neto imovina po segmentima	112.055	8.088	50.013	34	170.190

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje u inostranstvu	121.046	107.069
Prihodi od prodaje u zemlji	37.502	46.152
Prihod od otpuštanja ukalkulisanih rabata kupcima	4.247	418
Pružene usluge	20	17
	162.815	153.656

7. PRODAJNI, ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Troškovi zaposlenih	38.890	36.923
Utrošeni materijal	28.226	26.237
Marketing i reprezentacija	27.740	24.541
Amortizacija (napomene 13. i 14.)	9.402	8.995
Troškovi robe	2.148	8.472
Profesionalne i ostale usluge	4.877	3.941
Utrošena energija	3.248	2.668
Održavanje	2.616	1.981
Transport	2.307	1.883
Troškovi zakupa	1.568	1.730
Troškovi službenih putovanja	1.266	1.295
Troškovi osiguranja	1.345	899
Edukacija	574	755
Registracija i kontrola lijekova	471	606
Telefonske usluge	498	515
Bankarske usluge	585	395
Komunalni troškovi	162	186
Ostali troškovi	860	902
Promjene u zalihamu nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	(1.506)	(2.892)
	125.277	120.032

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Naplaćena prethodno umanjenja potraživanja (Napomena 20.)	685	422
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za bonuse Uprave	264	255
Prihod od primljenih finansijskih rabata	111	658
Prihod od ukidanja rezervisanja za nivelaciju cijena	-	940
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremnine, neto (Napomena 28.)	-	397
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore, neto (Napomena 28.)	-	341
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine, neto	-	29
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otkup dionica, neto (Napomena 28.)	-	140
Ostali prihodi	608	1.072
	1.668	4.254

9. OSTALI OPERATIVNI RASHODI

	2018.	2017.
Otpis ostalih potraživanja, neto (Napomena 20.)	10.173	15.000
Povećanje rezervisanja za penale i kazne (Napomena 28.)	4.853	-
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto (Napomena 20.)	1.019	-
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	855	602
Donacije i sponzorstvo	351	401
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore, neto (Napomena 28.)	300	-
Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova, neto	195	346
Gubitak od rashodovanja materijalne i nematerijalne imovine, neto	159	-
Povećanje rezervisanja za otkup dionica, neto (Napomena 28.)	158	-
Otpis zaliha sirovina i materijala	109	91
Rezervisanja za otpremnine, neto (Napomena 28.)	70	-
Rezervisanja za sudske sporove, neto (Napomena 28.)	47	500
Obračunati troškovi	-	1.536
Troškovi raskida ugovora – penali	-	507
Ostali rashodi	1.114	2.643
	19.403	21.626

10. FINANSIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Kamate po uzetim kreditima	1.057	947
Kamate po finansijskom najmu	12	17
Ostali troškovi po kamatama	69	91
	1.138	1.055

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

11. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
-----------------------	-----------------------

Tekući porez na dobit	1.728	3.669
Odgodeni porez na dobit	318	(214)
	2.046	3.455
	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	15.011	13.202
Porez na dobit po stopi od 10%	1.502	1.320
Efekat poreski nepriznatih troškova	226	2.349
Tekući porez na dobit	1.728	3.669
Efektivna poreska stopa za godinu (%)	12%	28%

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se može prikazati kako slijedi:

2018.	2017.
-------	-------

Stanje na početku godine	1.081	867
(Smanjenje) / povećanja za odgođeni porezni prihod	(318)	214
Stanje na kraju godine	763	1.081

12. OSNOVNA ZARADA PO DIONICI

2018.	2017.
-------	-------

Neto dobit (u KM)	12.965.375	9.746.744
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici	8.817.835	7.779.215
Zarada po osnovnoj i razvodnjenoj dionici (u KM)	1,47	1,25

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Avansi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembar 2016. godine	89.724	86.841	18.929	2.112	197.606
Povećanja	-	-	14.157	2.824	16.981
Rashodovanja	(216)	(3.538)	-	-	(3.754)
Prenosi (sa) / na	346	1.137	(1.483)	-	-
Realizovani avansi	-	-	-	(3.254)	(3.254)
Na dan 31. decembar 2017. godine	89.854	84.440	31.603	1.682	207.579
Povećanja	-	-	46.922	17.039	63.961
Rashodovanja	-	(1.898)	-	-	(1.898)
Prenosi (sa) / na	19.503	4.013	(23.516)	-	-
Realizovani avansi	-	-	-	(17.625)	(17.625)
Na dan 31. decembar 2018. godine	109.357	86.555	55.009	1.096	252.017
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Na dan 31. decembar 2016. godine	46.280	59.278	-	-	105.558
Amortizacija za godinu (Napomena 7.)	2.940	5.085	-	-	8.025
Rashodovanja	-	(3.418)	-	-	(3.418)
Na dan 31. decembar 2017. godine	49.220	60.945	-	-	110.165
Amortizacija za godinu (Napomena 7.)	3.192	4.916	-	-	8.108
Rashodovanja	-	(1.860)	-	-	(1.860)
Na dan 31. decembar 2018. godine	52.412	64.001	-	-	116.413
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembar 2018. godine	56.945	22.554	55.009	1.096	135.604
Na dan 31. decembar 2017. godine	40.634	23.495	31.603	1.682	97.414

U okviru postrojenja i opreme uključena je imovina koju je Društvo uzelo pod finansijski najam (Napomena 25.), neto knjigovodstvene vrijednosti od 933 hiljade KM (2017.: 450 hiljada KM).

Društvo je založilo zemljište, zgrade, mašine i opremu neto knjigovodstvene vrijednosti od približno 35.869 hiljada KM (2017.: 45.509 hiljada KM) kao osiguranje kredita (Napomena 24.).

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence	Softver	Registracija lijekova	Ulaganja u tuđu imovinu	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembar 2016. godine	8.318	3.492	1.206	52	16.462	29.530
Povećanja	-	-	-	-	5.126	5.126
Rashodovanja	-	(706)	(36)	-	-	(742)
Prenosi (sa) / na	1.385	1.275	317	-	(2.977)	-
Na dan 31. decembar 2017. godine	9.703	4.061	1.487	52	18.611	33.914
Povećanja	-	-	-	-	8.786	8.786
Rashodovanja	(4)	(1)	(425)	-	-	(430)
Prenosi (sa) / na	527	-	434	9	(970)	-
Na dan 31. decembar 2018. godine	10.226	4.060	1.496	61	26.427	42.270
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Na dan 31. decembar 2016. godine	6.496	3.093	528	8	-	10.125
Trošak amortizacije za godinu (Napomena 7.)	385	308	267	10	-	970
Rashodovanja	-	(706)	(27)	-	-	(733)
Na dan 31. decembar 2017. godine	6.881	2.695	768	18	-	10.362
Trošak amortizacije za godinu (Napomena 7.)	706	311	267	10	-	1.294
Rashodovanja	(2)	(1)	(400)	-	-	(403)
Na dan 31. decembar 2018. godine	7.585	3.005	635	28	-	11.253
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembar 2018. godine	2.641	1.055	861	33	26.427	31.017
Na dan 31. decembar 2017. godine	2.822	1.366	719	34	18.611	23.552

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo	Djelatnost	% udjela	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
PHARMAMED d.o.o. Travnik	Proizvodnja farmaceutskih preparata	30%	3.750	3.750
OIF LILIU GLOBAL	Otvoreni investicijski fond	-	1	1
			3.751	3.751

Promjene vrijednosti ulaganja u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	3.751	1
Dodatno ulaganje u toku godine	-	3.750
Stanje na kraju godine	3.751	3.751

Finansijske informacije o pridruženom društvu na dan 31. decembra 2018. godine bile su kako slijedi:

	Ukupna imovina	Registrirani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit za period
PHARMAMED d.o.o. Travnik	11.993	2.979	5.401	11.165	671
OIF LILIU GLOBAL	7.526	10.761	7.517	421	175

16. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA

Društvo	Industrija	Vlasništvo (%)	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	Farmaceutska industrija	100%	5	5
Bosnalijek d.o.o. Beograd	Farmaceutska industrija	100%	213	213
Bosnalijek d.o.o. Moskva	Farmaceutska industrija	100%	1.056	525
Bosnalijek DOEL Skopje	Farmaceutska industrija	100%	203	203
BL Pharma Deutschland GmbH	Farmaceutska industrija	100%	2.009	-
			3.486	946

Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembar 2018. godine bile su kako slijedi:

	Ukupna imovina	Registrirani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit / (gubitak) za godinu
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	2	5	1	-	-
Bosnalijek d.o.o. Beograd	-	218	-	-	(1)
Bosnalijek d.o.o. Moskva	573	984	566	2	(205)
Bosnalijek DOEL Skopje	203	203	203	6	1
BL Pharma Deutschland GmbH	1.985	2.005	1.979	-	(26)

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

17. DEPOZITI

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sparkasse Bank d.d. BiH (namjenski depozit kao osiguranje dugoročnog kredita, datum dospijeća 5. augusta 2024.)	1.600	1.600
Svođenje na amortizirani trošak	-	-
	1.600	1.600
Ostali depoziti	72	70
	1.672	1.670

Godišnja kamatna stopa na dugoročne depozite bila je 2,7%.

18. DATE POZAJMICE

Date pozajmice se odnose na kratkoročne pozajmice date nepovezanim pravnim licima, sa dospijećem do 12 mjeseci, sa godišnjom kamatnom stopom u rasponu od 2,5% i 3,5%, koje su osigurane mjenicama. Nije bilo kretanja u umanjenju vrijednosti datih pozajmica za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

19. ZALIHE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sirovine i materijali	16.339	12.997
Gotovi proizvodi	9.258	9.547
Roba	199	1.840
Proizvodnja u toku	1.471	1.160
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti</i>	<i>(1.561)</i>	<i>(1.388)</i>
	25.706	24.156

Bosnalihek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca u zemlji	20.794	18.486
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	56.462	38.866
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	12.523	12.411
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	<u>(12.991)</u>	<u>(12.411)</u>
	76.788	57.352
Ostala potraživanja		
Potraživanja po osnovu faktoring aranžmana	32.939	32.925
Potraživanja za PDV, neto	6.779	1.509
Akontacija poreza na dobit	1.636	-
Potraživanja po osnovu cesija	1.254	763
Potraživanja od države	161	313
Potraživanja od zaposlenih	63	58
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja</i>	<u>(33.180)</u>	<u>(15.255)</u>
	9.652	20.313
	86.440	77.665

Prosječan period naplate potraživanja od kupaca je 150 dana (2017.: 106 dana). Na dan 31. decembra 2018. godine, od ukupnog salda potraživanja od kupaca iznos od 31.281 hiljadu KM odnosio se na potraživanje od CJSC CV PROTEK, Rusija trenutno najvećeg kupca (31. decembra 2017. godine: od ukupnog salda potraživanja od kupaca iznos od 20.941 hiljada KM se odnosi na potraživanje od CJSC CV PROTEK, Rusija).

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca bile su kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar u skladu s MRS 39	12.411	12.799
Dodatno umanjenje uslijed prve primjene MSFI 9 (Napomena 3.)	246	-
Stanje na 1. januar 2018 – ponovo iskazano	12.657	12.799
Gubici od umanjenja potraživanja od kupaca (Napomena 9.)	1.019	-
Iznosi naplaćeni tokom godine (Napomena 8.)	(685)	(422)
Iznosi otpisani kao nenaplativi	-	34
Stanje na 31 decembar	12.991	12.411

Promjene na umanjenju vrijednosti ostalih potraživanja bile su kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	15.255	255
Gubici od umanjenja ostalih potraživanja (Napomena 9.)	17.925	15.000
Stanje na kraju godine	33.180	15.255

Starosna struktura potraživanja od kupaca čija vrijednost nije umanjena je kao slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Nedospjela potraživanja	52.221	32.983
0 – 30 dana	4.042	7.088
31 – 90 dana	11.631	13.992
91 – 180 dana	6.250	2.455
181 – 360 dana	2.644	834
Preko 360 dana	-	-
	76.788	57.352

Dana 15. marta 2018. godine potraživanje po faktoringu od Maksimus Holding d.o.o. Slovenija je utuženo, te je Društvo donijelo odluku da izvrši 100%-tno umanjenje vrijednosti potraživanja. U finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine urađeno je 100%-tno umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu faktoring aranžmana sa Maksimus Holding d.o.o. Slovenija, od čega 11 miliona KM u toku 2018. godine (na dan 31. decembra 2017. godine 22 miliona KM).

21. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2018.	1. decembar 2017.
Dati avansi	1.278	532
Unaprijed plaćeni troškovi	569	554
	1.847	1.086

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2018.	1. decembar 2017.
Novac na računima kod banaka – KM	6.234	3.694
Novac na računima kod banaka – strane valute	3.280	4.958
Novac u blagajni	28	26
	9.542	8.678

23. DIONIČKI KAPITAL

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
9.037.687 ukupnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM	90.377	88.300
	90.377	88.300
Manje: trezorske dionice	(350)	(187)
	90.027	88.113

Struktura dioničkog kapitala na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine može se prikazati kako slijedi:

	%	31. decembar 2018.	%	31. decembar 2017.
	učešća		učešća	
Haden S.A, Luksemburg	26,56	24.005	26,56	23.452
KBC Euro Credit Capital, Malta	24,23	21.898	24,23	21.395
The Economic and Social Development Fund, Libija	7,78	7.031	7,78	6.870
Ostali	41,43	37.443	41,43	36.583
	100,00	90.377	100,00	88.300

Dana 20. juna 2018. godine Skupština dioničara je izglasala odluku o raspodjeli dobiti za 2017. godini kroz koju je, između ostalog, izglasano i povećanje kapitala emisijom dionica za zaposlene u ukupnom iznosu 207.770 dionica nominalne vrijednosti 10 KM po jednoj dionici. Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine je rješenjem broj: 03/1-19-217/18 dana 21. septembra 2018. godine odobrila upis povećanja osnovnog kapitala Društva emisijom dionica za zaposlene iz dobiti. Na osnovu sudskega rješenja broj 065-0-Reg-18-005070 od 15. novembra 2018. godine izvršen je upis povećanja dioničkog kapitala u sudske registre. Proces upisa emisije dionica kod Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine je završen 14. januara 2019. godine.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

24. OBAVEZE PO KREDITIMA

**31. decembar
2018.** **31. decembar
2017.**

Dugoročni krediti

Intesa SanPaolo banka d.d. BiH, UniCredit Bank d.d. Mostar i Raiffeisen Bank dd BiH (sindicirani kredit u iznosu od 35.000.000 KM; datum dospijeća 2. april 2025. godine)	34.090	-
Sparkasse Bank dd BiH (4.234.400 KM; datum dospijeća 27. decembar 2022. godine)	3.690	-
	<u>37.780</u>	-
Manje: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	<u>(844)</u>	-
	<u>36.936</u>	-

Kratkoročni krediti

Raiffeisen bank dd BiH – overdraft	3.169	275
Addiko Bank d.d. Sarajevo (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 3.000.000 KM; datum dospijeća 1. oktobar 2022. godine)	3.000	-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (3.000.000 KM; datum dospijeća 31.januar 2019. godine)	3.000	-
Sparkasse Bank d.d. BiH – overdraft	1.485	-
UniCredit Bank d.d. Mostar – overdraft	1.019	-
Union banka d.d. Sarajevo (1.000.000 KM, datum dospijeća, 31. oktobar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 12. januar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 12. januar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 12. januar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. januar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. januar 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. februar 2019. godine, prolongiran do 15. marta 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. februar 2019. godine, prolongiran do 15. marta 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 12. mart 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 14. mart 2019. godine)	1.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 14. mart 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 18. juli 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 19. juli 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 20. juli 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 21. juli 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 24. januar 2019. godine)	998	-

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

24. OBAVEZE PO KREDITIMA (NASTAVAK)

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 25. januar 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 26. januar 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 26. januar 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 27. januar 2019. godine)	998	-
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.000.000 KM; datum dospijeća 27. januar 2019. godine)	998	-
Intesa SanPaolo banka d.d. BiH (11.700.000 KM; datum dospijeća 1. decembar 2018. godine)	-	2.360
UniCredit Bank d.d. Mostar (11.700.000 KM; datum dospijeća 1. decembar 2018. godine)	-	2.362
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 1.999.000 KM; datum dospijeća 25. januar 2018. godine)	-	1.999
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 2.000.000 KM; datum dospijeća 25. januar 2018. godine)	-	1.999
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 9. februar 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 10. februar 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 13. februar 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 14. februar 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 6. mart 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 7. mart 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 8. mart 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. mart 2018. godine)	-	1.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu od 1.000.000 KM; datum dospijeća 15. mart 2018. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 2.000.000 KM; datum dospijeća 25. januar 2018. godine)	-	2.000
UniCredit Bank d.d. Mostar (1 kratkoročni revolving kredit u iznosu 2.000.000 KM; datum dospijeća 25. januar 2018. godine)	-	1.000
Sparkasse Bank d.d. BiH (1.170.000 KM; datum dospijeća 16. mart 2018. godine)	-	225
	32.651	21.220
Više: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	844	-
Obaveze za kamate	101	-
	33.596	21.220
	70.532	21.220

Godišnje kamatne stope po dugoročnim kreditima bile su u rasponu od 2,35% do 6M EURIBOR+2,99%, a po kratkoročnim kreditima od 1,60% do 2,80%.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

24. OBAVEZE PO KREDITIMA (NASTAVAK)

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
- u roku od godine dana	32.751	21.220
- u drugoj godini	-	-
- od treće do uključivo pete godine	<u>37.781</u>	<u>-</u>
	<u>70.532</u>	<u>21.220</u>

25. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM NAJMU

	Minimalna plaćanja po finansijskom najmu		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja po finansijskom najmu	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Iznos plaćanja po finansijskom najmu:				
Do jedne godine	220	94	220	86
Od druge do pete godine	<u>464</u>	<u>177</u>	<u>464</u>	<u>176</u>
	<u>684</u>	<u>271</u>	<u>684</u>	<u>262</u>
Manje: budući troškovi finansiranja	<u>(48)</u>	<u>(9)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Sadašnja vrijednost obaveze	<u>636</u>	<u>262</u>	<u>684</u>	<u>262</u>
Prikazano u finansijskim izvještajima:				
- iznosi sa dospijećem do 12 mjeseci	220	94	220	86
- iznosi s dospijećem preko 12 mjeseci	<u>464</u>	<u>177</u>	<u>464</u>	<u>176</u>

Društvo ima 33 aranžmana (2017: 8 aranžmana) finansijskog najma za vozila, ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti od 933 hiljada KM (2017.: 450 hiljade KM) – Napomena 13. Prosječni period najma je 5 godina.

Prosječna godišnja efektivna kamatna stopa na imovinu primljenu pod najmom iznosila je 3,56% (2017: 4,34%). Kamatne stope su utvrđene fiksno na datum potpisivanja ugovora. Svi ugovori o najmu predviđaju otplate u fiksnim ratama i nisu sklopljeni nikakvi aranžmani kojima bi se uslovjavalo plaćanje u okviru najma. Sve obaveze za najam iskazane su u EUR.

Obaveze Društva po osnovu finansijskog najma osigurane su zalogom nad imovinom pod najmom upisanim u korist davaoca najma.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

26. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema dobavljačima:		
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	9.456	9.090
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	2.674	4.365
	12.130	13.455
Ostale obaveze		
Obaveze prema zaposlenicima	7.099	5.959
Obaveze prema dioničarima	6.063	6.355
Ostale obaveze	454	346
	13.616	12.660
	25.746	26.115

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima je 66 dana (2017. – 64 dana). Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

27. OBRAČUNATI TROŠKOVI

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Fakture koje još nisu primljene	9.406	10.793
Ostalo	68	-
	9.474	10.793

28. REZERVISANJA

	Kratkoročna 31. decembar 2018.	Dugoročna 31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Kazne i penali	-	15.336	10.483
Otkup dionica od zaposlenih	52	1.763	1.608
Otpremnine pri odlasku u penziju	-	437	367
Neiskorišteni godišnji odmori	808	-	-
Troškovi sudskih sporova	-	4.552	4.513
	860	22.088	16.971

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

28. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene na rezervisanjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Otkup dionica od zaposlenih	Kazne i penali	Troškovi sudskih sporova	Otpremnine pri odlasku u penziju	Neiskorišteni godišnji odmori	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2016.	1.797	10.483	4.017	764	849	17.910
Dodatna priznata rezervisanja (Napomena 9.)	-	-	500	-	-	500
Umanjenje uslijed isplata	-	-	(4)	-	-	(4)
Ukidanje/smanjenje rezervisanja	(140)	-	-	(397)	(341)	(878)
Stanje na 31. decembar 2017.	1.657	10.483	4.513	367	508	17.528
Dodatna priznata rezervisanja (Napomena 9.)	540	4.853	47	100	808	6.348
Umanjenje uslijed isplata	-	-	(8)	-	-	(8)
Ukidanje/smanjenje rezervisanja	(382)	-	-	(30)	(508)	(920)
Stanje na 31. decembar 2018.	1.815	15.336	4.552	437	808	22.948

Plaćanje temeljem dionica

Na osnovu odluke Skupštine dioničara od 28. juna 2008. godine, Društvo je donijelo odluku da uveća dionički kapital emitovanjem 233.731 dionica za zaposlene. Na datum dodjele, fer vrijednost dionica je iznosila 6.250 hiljada KM, odnosno fer vrijednosti jedne dionice bila je 26,74 KM. Vlastite dionice su izdate svim zaposlenim na neodređeno vrijeme na datum odluke. Zaposlenici koji prestanu raditi uslijed reorganizacije i restrukturiranja prije isteka perioda od šest godina moraju prodati dionice Društvu prije isteka navedenog perioda. Zaposlenici koji prestanu raditi uslijed neispunjerenja radnih dužnosti gube svoje pravo na dionice i dionice se moraju vratiti bez naknade. Pomenuti period od šest godina je istekao 28. juna 2014. godine.

Društvo je u toku 2018. godine izvršilo dodjelu dijela stečenih vlastitih dionica zaposlenicima.

Društvo ima obavezu reotkaza ovih dionica od zaposlenih ako se ispune slijedeći uslovi: zaposlenici moraju ostati u radnom odnosu do dana sticanja prava raspolažanja dionica, a kako je definisano svakom pojedinačnom odlukom o dodjeli istih i zaposlenici se penzionu ili prekidaju radni odnos, a da radni odnos nije prestao zbog povrede radne obaveze i dužnosti. Zaposlenici koji zadovolje ove uslove mogu prodati svoje dionice isključivo Društvu i to po ponderisanoj prosječnoj cijeni za period od prethodnih šest mjeseci na datum odlaska iz firme. Ista metoda obračuna cijene otkupa važi i za zaposlene koji odu u penziju prije isteka perioda potrebnog za sticanje prava na otkup dionica.

U toku 2018. godine, Društvo je priznalo trošak od 155 hiljada KM, neto, sa odgovarajućim povećanjem obaveza po osnovu isplata po osnovu dionica (2017.: prihod 40 hiljada KM, neto, sa odgovarajućim povećanjem obaveza po osnovu isplata po osnovu dionica). Ovo predstavlja dio fer vrijednosti dionica koja se akumulira zaposlenicima do 31. decembra 2018. godine. Društvo procjenjuje da će 100% (2017.: 100%) zaposlenika koji učestvuju u navedenoj isplati zadovoljiti sve uslove.

Na osnovu odluke Skupštine dioničara od 20. juna 2018. godine, Društvo je donijelo odluku da uveća dionički kapital emitovanjem dodatnih 207.770 dionica za zaposlene. Na datum dodjele, fer vrijednost dionica je iznosila 2.533 hiljada KM, odnosno fer vrijednosti jedne dionice bila je 12,19 KM.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

28. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Plaćanje temeljem dionica (nastavak)

Uslovi za sticanje prava na otkup dodijeljenih dionica su trajanje radnog odnosa u Društvu četiri godine od datuma pojedinačne odluke o dodjeli i raskid ugovora o radu koji nije posljedica povrede radne dužnosti. Izuzetno od ove odredbe, pravo na otkup dionica radnik stiče u slučaju penzionisanja u toku trajanja perioda od četiri godine. Otkup dionica za zaposlene ovom Odlukom je predviđen u visini pravične tržišne vrijednosti definisane kao šestomjesečni prosjek u periodu do dana prestanka svojstva zaposlenog. Kriteriji za dodjelu i uslove za sticanje dionica je utvrdio Nadzorni odbor Odlukom o emisiji dionica za zaposlene broj 3025/18 od 7. septembra 2018. godine.

Priznavanje obaveze po osnovu isplata iz osnova ovih dionica započet će u 2019. godini jer je upis emisije kod Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine završen u 2019. godini.

29. PREUZETE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo ima 503 hiljada KM obaveza za zakup (31. decembar 2017. godine: 585 hiljada KM).

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo ima potencijalne obaveze po osnovu garancija u iznosu od 767 hiljada KM (31. decembar 2017. godine: 4.630 hiljadu KM).

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Članovima Uprave i Nadzornog odbora obračunate su tokom godine sljedeće naknade:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Bruto plate	1.396	1.441
Bonusi	1.255	1.037
Ostale naknade	81	116
	<hr/> 2.732	<hr/> 2.594

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

31.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opšta strategija Društva nije promijenjena u odnosu na 2017. godinu. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite i obaveze po osnovu finansijskog najma, te vlastiti kapital kako je prikazano u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

31.1.1 Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesecnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Primljeni krediti i finansijski najam	71.168	21.482
Novac i novčani ekvivalenti	<u>(9.542)</u>	<u>(8.678)</u>
Neto dug	61.626	12.804
 Kapital	 178.346	 170.190
 Omjer neto duga i kapitala	 34,55%	 7,52%

31.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku:		
- Novac i novčani ekvivalenti	9.542	8.678
- Dati depoziti i pozajmice	9.526	8.501
- Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>84.804</u>	<u>77.665</u>
	103.872	94.844
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
- Uzeti krediti	70.431	21.220
- Obaveze po finansijskom najmu	636	262
- Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	<u>36.646</u>	<u>36.908</u>
	107.713	58.390

31.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor Korporativnih finansija, unutar Društva, pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope.

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

31.5 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

(u hiljadama stranih valuta)	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
RUB	1.892.354	1.285.777	-	-
EUR	9.278	18.343	5.040	4.285
USD	124	126	189	425
GBP	1	1	2	4
SEK	1	1	-	-
CHF	1	-	1	1
HRK	-	-	-	1

31.5.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa USD, GBP, CHF, HRK, SEK i RUB. U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

USD	GBP	CHF	HRK	SEK	RUB
2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.
Dobit ili gubitak (u KM)	11	49	< 1	< 1	< 1
					4.653 3.624

31.6 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer plasira i posuđuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijsku imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni 31.8, upravljanje rizikom likvidnosti.

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.5 Upravljanje kamatnim rizikom (nastavak)

31.6.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmiren iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bio bi se umanjen / uvećan za iznos od 308 hiljada KM (2017.: 65 hiljada KM).

31.7 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolateralu, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Na dan 31. decembra 2018. godine potraživanja od kupaca u iznosu od 6.019 hiljada KM (2017.: 13.018 hiljada KM) su osigurana bjanko mjenicama, a potraživanja od kupaca u iznosu 51.276 hiljada KM su osigurana bankovnim garancijama (31. decembar 2017: 4.805 hiljada KM).

31.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Društva za likvidnim sredstvima. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeća finansijske imovine i obaveza.

31.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.8 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

31.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Dospjeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 2 mjeseca	2 - 3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.								
Bez kamata	-	21.325	4.780	4.780	15.352	28.677	-	74.914
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,26%	513	9	9	27	7.404	1.912	9.874
		21.838	4.789	4.789	15.379	36.081	1.912	84.788
31. decembar 2017.								
Bez kamata	-	16.099	4.780	4.780	32.009	28.677	-	86.345
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,34%	290	9	9	27	6.604	1.910	8.849
		16.389	4.789	4.789	32.036	35.281	1.910	95.194

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospjeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 2 mjeseca	2 - 3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.								
Bez kamata	-	18.148	1.121	1.121	3.364	12.791	-	36.545
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	2,41%	146	79	156	237	474	37.666	38.758
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,00%	14.049	2.041	3.066	55	110	416	19.737
		32.343	3.241	4.343	3.656	13.375	38.082	95.040
31. decembar 2017.								
Bez kamata	-	18.219	1.121	1.121	3.364	13.083	-	36.908
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	5,83%	515	448	448	1.344	2.242	-	4.997
-Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,88%	7.409	4.126	5.026	24	47	168	16.800
		26.143	5.695	6.595	4.732	15.372	168	58.705

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Dana 29. marta 2019. godine Porezna uprava Federacije BIH sačinila je zapisnik o inspekcijskom nadzoru Društva broj 13/09-15-20-1578-3/18 u kojem je nakon izvršene potpune kontrole obračunavanja i plaćanja poreznih obaveza za i period 1. januara 2014. godine do 19. decembra 2018. godine utvrđena dodatna porezna obaveza u iznosu od 1.033 hiljade KM. Dana 30. aprila 2019. godine Društvo je zaprimilo i Rješenje o dodatno utvrđenim obavezama broj 13/09-15-20-1578-4/18. Po osnovu rješenja će biti uložena žalba u predviđenom roku od strane Društva.

Društvo je u ranijem periodu bilo dio arbitraže pred Sudom za komercijalnu arbitražu u Vilnusu. Predmet arbitraže su potraživanja po faktoringu u iznosu od 38.877 hiljada KM. Dana 3. aprila 2019. godine Apelacioni sud je donio odluku u korist Društva i poništo Arbitražnu presudu. Tražilac ima zakonski rok od tri mjeseca da podigne žalbu pred Vrhovnim sudom u Litvaniji. Budući da je Apelacioni sud donio odluku u korist Društva, Društvo nije vršilo rezervisanje po ovom osnovu na datum finansijskih izvještaja, niti do datuma izdavanja ovih izvještaja. U narednom periodu, Društvo će ponovno razmotriti procjenu po ovom osnovu.

33. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila i odobrila izdavanje ovih finansijskih izvještaja, dana 14. maja 2019. godine.

Nedim Uzunović
Direktor

Adnan Hadžić
Izvršni direktor za finansije